

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 564/2023-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duřu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **CHEMES, a. s. Humenné**, Chemlonská 1, Humenné, IČO 31 695 426, zastúpenej JS Legal s. r. o., Saratovská 3424/6E, Bratislava, IČO 54 458 838, v mene ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Ing. Juraj Steinecker, LL.M., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 S 37/2023 z 18. mája 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. júla 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy a čl. 26 ods. 1 listiny a základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, ako aj čl. 1 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu a prikázanie Správneho súdu v Bratislave vo veci konať a rozhodnúť a súčasne navrhuje priznanie náhrady trov právneho zastúpenia. Súčasťou ústavnej sťažnosti je aj návrh na prijatie dočasného opatrenia, ktorým sa ukladajú Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky (ďalej len „PMÚ“) povinnosti zdržať sa výkonu bodov 1 až 3 rozhodnutia PMÚ č. 2021/DOZ/POK/2/52 z 29. septembra 2021. Zároveň sa sťažovateľka proti obchodnej spoločnosti Nexis Fibers a. s. (ďalej len „spoločnosť Nexis“) domáha uloženia povinností presne špecifikovaných v návrhu.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka podala 3. februára 2023 správnu žalobu vo veci správneho trestania podľa § 194 a nasl. Správneho súdneho poriadku (ďalej

len „SSP“), ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia Rady Protimonopolného úradu Slovenskej republiky č. 2022/DOZ/POK/R/51 z 19. decembra 2022 a rozhodnutia PMÚ č. 2021/DOZ/POK/2/52 z 29. septembra 2021 (ďalej len „rozhodnutia PMÚ“). Sťažovateľka podala spolu so žalobou návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe (ďalej aj „návrh“). Krajský súd vyzval PMÚ 1. marca 2023, aby sa vyjadril k žalobe v lehote 30 dní od doručenia výzvy (výzva I). Dňa 17. marca 2023 PMÚ požiadal o predĺženie lehoty do 21. apríla 2023. Vyjadrenie PMÚ k žalobe a návrhu bolo doručené 21. apríla 2023 a následne doručované sťažovateľke 9. mája 2023 s výzvou na vyjadrenie do 24. mája 2023 (výzva II).

3. Dňa 18. mája 2023 bolo do spisu doručené vyjadrenie PMÚ k návrhu (ďalej len „doplňujúce vyjadrenie PMÚ“), pričom v rovnaký deň bolo vydané napadnuté uznesenie krajského súdu. Dňa 24. mája 2023, t. j. v rámci lehoty stanovenej krajským súdom vo výzve II, doručila sťažovateľka krajskému súdu svoje stanovisko k vyjadreniu PMÚ a doplňujúcemu vyjadreniu PMÚ.

4. Krajský súd napadnutým uznesením návrh sťažovateľky zamietol. V podstatnom krajský súd zdôraznil, že s prihliadnutím na dôkazné bremeno, ktoré leží na žalobcovi, má tento povinnosť osvedčiť existenciu hrozby možnej ujmy či iného nenapraviteľného následku, ktorá musí vyplývať z konkrétnych dôkazov ním predložených, ktoré by mohol správny súd vyhodnotiť. Pri svojom rozhodovaní o takomto návrhu musí správny súd brať na zreteľ výnimočnosť tohto inštitútu, ktorým sa zasahuje do právoplatného a vykonateľného rozhodnutia orgánu verejnej správy, a musí sa posúdiť miera zásahu do práv žalobcu. Zároveň sa musí zhodnotiť intenzita osvedčenej ujmy, škody a iného nenapraviteľného následku dotýkajúceho sa žalobcu, resp. životného prostredia, ako aj posúdiť návrh z hľadiska možného rozporu s verejným záujmom.

5. Krajský súd konštatoval, že sťažovateľka odôvodnila svoj návrh z dôvodu, že jej hrozí závažná ujma spočívajúca v ohrození jej podnikateľskej činnosti, ako aj samotnej existencie z viacerých dôvodov. Sťažovateľka v konaní predložila na účely osvedčenia svojich v návrhu uvádzaných tvrdení štyri zmluvy o zriadení záložného práva na pohľadávky, dve uzatvorené so záložným veriteľom Východoslovenskou energetikou a. s. a dve so záložným veriteľom Innogy Slovensko s. r. o., projektovú štúdiu rekonštrukcie zdroja CHEMES, a. s., po roku 2022 z 30. septembra 2021 a dohodu o spoločnom podniku z 1. júna 1992, pričom v návrhu uviedla aj výpočet Altmanovho Z-skóre.

6. Podľa krajského súdu predložené doklady žiadnym spôsobom neosvedčili sťažovateľkine tvrdenia obsiahnuté v návrhu o bezprostredne hroziacej závažnej ujme, hospodárskej a finančnej škode, resp. ujme na životnom prostredí. Krajský súd akcentoval, že nestačí, ak sťažovateľka uvedie svoje tvrdenia v návrhu na priznanie odkladného účinku žalobe, ale tieto tvrdenia musia byť aj osvedčené – podložené dokladmi, z ktorých by takéto tvrdenia vyplývali. Sťažovateľka pritom návrh odôvodnila len konštatovaním viacerých jej hroziacich následkov špecifikovaných v samotnom návrhu, pričom priamy reálny skutkový dopad nijako neosvedčila. Sťažovateľka síce doručila správne súdu písomné dôkazy, prepojenie ich obsahu s dôvodmi uplatnenými v návrhu na priznanie odkladného účinku nijako nevyplýva. Sťažovateľka týmito dokladmi hodnoverne neosvedčila žiadne priame reálne dopady a ujmy, ktoré by mohli zmariť ochranu jej subjektívnych práv, resp. zákonnosti v prípade vyhovujúceho rozhodnutia správneho súdu o správnej žalobe.

7. Sťažovateľka žiadnym spôsobom nezdokladovala svoju aktuálnu finančnú situáciu, napr. výpisom z účtu, nepredložila žiadne doklady, z ktorých by vyplývali jej zvýšené náklady na platby za dodávky energií, plynu, nárast cien emisií CO², mimoriadne splátky bankových úverov, nepredložila zmluvy o dodávkach tepla pre obyvateľov mesta Humenné, resp. školy a objekty mestskej a štátnej správy, prípadne iné objekty, nepredložila ani žiadne daňové doklady – účtovnú uzávierku vrátane súvahy, výkaz ziskov a strát a pod. Žalovaný vo svojom vyjadrení k návrhu uviedol, že sťažovateľka ku koncu roka 2021 disponovala na svojom bežnom účte sumou 5,22 milióna eur, t. j. sumou značne presahujúcou uloženú pokutu v sume 1 181 849 eur. Taktiež žalovaný poukázal na zákonnú povinnosť sťažovateľky ako kontrolovaného subjektu vytvárať od roku 2020 finančnú rezervu na krytie prípadne uloženej peňažnej pokuty.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka argumentuje, že k porušeniu jej práv došlo z dôvodu porušenia zásady kontradiktórnosti, nepreskúmateľnosťou napadnutého uznesenia, ako aj extrémnym rozporom medzi skutkovými zisteniami a vykonanými dôkazmi.

9. Sťažovateľka namieta, že nemala primeranú príležitosť sa vyjadriť v riadnom čase k rozhodujúcemu dokumentu – vyjadreniu PMÚ, pričom krajský súd sa v napadnutom uznesení explicitne o argumenty PMÚ oprel. Sťažovateľka nebola informovaná v primeranom čase, že do spisu pribudol nový dokument – doplnujúce vyjadrenie PMÚ, o ktorom sa dozvedela z elektronického spisu, nemala však možnosť sa k nemu vyjadriť, resp. pre nesprávny postup krajský súd nebral pri rozhodovaní vyjadrenie sťažovateľky do úvahy. Krajský súd postupoval v rozpore so štandardami stanovenými Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a ústavným súdom. Keďže krajský súd sťažovateľku vyzval na vyjadrenie k stanovisku žalovaného, sťažovateľka počítala s tým, že jej krajský súd umožní sa vyjadriť v stanovenej lehote, t. j. do 24. mája 2023. Doplnujúce vyjadrenie PMÚ, ktoré sa venovalo výlučne návrhu, krajský súd sťažovateľke ani neposlal na vyjadrenie.

10. Krajský súd prijal napadnuté uznesenie 18. mája 2023, t. j. pred uplynutím lehoty na doručenie stanoviska k vyjadreniu PMÚ, ktoré bolo doručené 21. apríla 2023, ktoré sťažovateľka považuje za zásadné, keďže ním PMÚ neguje všetky argumenty týkajúce sa priznania odkladného účinku správnej žalobe. Uvedeným spôsobom bolo zasiahnuté do práva na spravodlivý proces.

11. Krajský súd prebral do svojho napadnutého uznesenia tvrdenia PMÚ o tom, že sťažovateľka disponovala značnou finančnou sumou, ako aj o tom, že mala vytvárať finančnú rezervu na krytie prípadnej pokuty. Sťažovateľka sa vo svojom vyjadrení venovala aj týmto námietkam, ktorých relevantnosť vyvrátila. Uvádzaná suma na bežnom účte totiž nemá žiadnu vypovedaciu hodnotu, čo sa týka reálnej ekonomickej situácie, a nevytvorenie rezervy v účtovníctve v roku 2020 nemá žiadnu relevanciu a ide len o otázku účtovného a daňového charakteru. Povinnosťou krajského súdu bolo preto vyčkat' na reakciu sťažovateľky a konfrontovať ju s argumentmi PMÚ a vysporiadať sa s ňou v rámci odôvodnenia.

12. Sťažovateľka odôvodňuje extrémny rozpor skutkových zistení a vykonaných dôkazov predovšetkým v súvislosti s predložením ekonomického ukazovateľa Altmanovho modelu Z-skóre, ktorý jednoznačne podľa sťažovateľky preukazuje dramatickú negatívnu ekonomickú situáciu

sťažovateľky. Ide pritom o základný ukazovateľ, ktorý sa používa na objektívne zhodnotenie, či hrozí podnikateľovi konkurz.

13. Nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia spočíva v skutočnosti, že sťažovateľka uplatnila v návrhu dôvody a argumenty, ktoré riadne podložila, pričom krajský súd obmedzil odôvodnenie len do 3 odsekov a všeobecne skonštatoval, že sťažovateľka neosvedčila hroziacu závažnú ujmu. Krajský súd sa zároveň relevantne nevyjadril, resp. nevzal do úvahy okrem iných ani základné argumenty a dôkazy, a to vplyv reštrukturalizácie spoločnosti Nexis na sťažovateľku, vplyv negatívnych nepredvídateľných okolností – energetická kríza, pandémia COVID-19 a ruská agresia, ako aj Altmanov model Z-skóre.

14. Podstatou podnikania sťažovateľky je výroba a dodávka energií, pričom osobitné nastavenie fungovania bolo založené v rámci privatizácie štátneho podniku. Právny predchodca sťažovateľky bol vytvorený na základe požiadavky zahraničného investora v rámci privatizácie. Základné dojednania týkajúce sa exkluzivity a nekonkurovania si právneho predchodcu sťažovateľky a spoločnosti Nexis boli predmetom dohody o spoločnom podniku, na základe ktorej sa právny predchodca sťažovateľky vzdal akejkoľvek aktivity za to, že bude exkluzívnym dodávateľom energií a médií spoločnému podniku. Sťažovateľka neskôr vstúpila priamo do právnych vzťahov založených jej právnym predchodcom. Rozhodnutia PMÚ vedú k vyprázdneniu tejto hlavnej podnikateľskej aktivity sťažovateľky, ktorá predstavuje jadro jej fungovania, keďže bude musieť prenechať časť svojho podnikania garantovaného privatizačnými dojednaniami iným subjektom. Zásah PMÚ je zjavne neočakávaným mocenským zásahom štátu do právnych nastavení z privatizačného procesu. Nepriznanie odkladného účinku môže viesť k nezvratným procesom, keď neskoršia ochrana v podobe úspechu žaloby stratí význam. Strata podnikania podľa sťažovateľky tiež napĺňa hypotézu normy spočívajúcej v hrozbe závažnej ujmy, resp. značnej hospodárskej (finančnej) škody.

15. Napadnutým uznesením krajský súd potvrdil vertikálny zásah prostredníctvom rozhodnutí PMÚ do privatizačných dojednaní, ktoré sám štát nadefinoval, a zároveň porušil požiadavku legitímnych očakávaní tým, že sťažovateľka príde o zisk, ktorý mohla v zmysle privatizačných dojednaní zo svojho podnikania očakávať, a musí zaplatiť pokutu, čím tak príde o majetok vo forme finančných prostriedkov. V predmetnom prípade rozhodnutia PMÚ a ich potvrdenie napádaným uznesením zabráňujú sťažovateľke nadobúdať aktíva *pro futuro* podnikateľskou činnosťou, ktorá profiluje povahu sťažovateľky. Zásahom do práva na majetok je aj zmenšenie majetku sťažovateľky na základe uloženej vysokej pokuty.

16. Sťažovateľka zastáva názor, že sú naplnené zákonné podmienky na vydanie dočasného opatrenia podľa § 130 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Je zrejmé, že výkon rozhodnutí PMÚ znamená pre sťažovateľku zásadnú ujmu, jednak čo sa týka zrušenia privatizačných dojednaní, ale aj zaplata pokuty. Sťažovateľka navrhuje uložiť dočasné opatrenie v stanovenom rozsahu PMÚ, ako aj spoločnosti Nexis, keďže je nepochybné, že rozhodnutia PMÚ v princípe anulujú základné dojednanie, na ktorom stojí celá privatizácia Chemlon š. p., t. j. výhradnú dodávku energií podnikateľom sídliacim v priemyselnom parku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva na súdnu ochranu, základného práva podnikat', ako aj základného práva vlastniť majetok a porušenie princípu právneho štátu, ku ktorým malo dôjsť v dôsledku napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým bol zamietnutý návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe.

18. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

19. S prihliadnutím na predmet ústavného prieskumu, ktorým je v tomto prípade rozhodnutie vo veci návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe, t. j. rozhodnutie vydané v dosiaľ právoplatne neskončenom konaní, ústavný súd konštatuje, že je daná právomoc z ústavnoprávneho hľadiska preskúmať rozhodnutie správneho súdu, keďže proti nemu procesný kódex nepripúšťa podanie kasačnej sťažnosti a súčasne namietané procesné pochybenia správneho súdu, keďže sa týkajú výlučne štádia rozhodovania vo veci priznania odkladného účinku, nemôžu byť uplatnené v neskoršom štádiu konania (m. m. IV. ÚS 328/2021).

20. Keďže predmetom ústavného prieskumu je rozhodnutie vydané v správnom súdnictve, ústavný súd rovnako akcentuje, že správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, proti ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná (III. ÚS 502/2015, IV. ÚS 596/2012).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu:

21. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí iba oprávnenie každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Citované základné právo zahŕňa taktiež právo na určitú kvalitu súdneho konania definovanú procesnými garanciami spravodlivého súdneho konania, ako sú požiadavky rešpektovania zásad kontradiktórnosti alebo rovnosti zbraní či právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktorá má byť v konkrétnom prípade poskytnutá. Zásada spravodlivosti obsiahnutá v práve na spravodlivé súdne konanie, ktoré vyplýva z čl. 46 ods. 1 ústavy, totiž vyžaduje, aby súdy založili svoje rozhodnutia na dostatočných a právne relevantných dôvodoch zodpovedajúcich konkrétnym okolnostiam prerokúvanej veci (m. m. III. ÚS 305/08, IV. ÚS 328/2021).

22. Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či sa krajský súd požiadavkami vyplývajúcimi z ustálenej judikatúry ústavného súdu v kontexte označeného základného práva pri posúdení návrhu

sťažovateľky na priznanie odkladného účinku správnej žalobe riadil. Preskúmaním podstatných častí napadnutého uznesenia v konfrontácii s argumentáciou sťažovateľky pritom dospel k záveru, že to tak bolo.

23. Pokiaľ sťažovateľka namieta porušenie zásady kontradiktórnosti (body 9 až 11 tohto uznesenia), ústavný súd konštatuje, že podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacej „rovnosti zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany (m. m. IV. ÚS 42/09, IV. ÚS 147/04). Zásada kontradiktórnosti nemá absolútny charakter, pretože existujú aj výnimky z uvedeného pravidla, kde okolnosti prípadu alebo procesnej situácie vylučujú uplatňovanie tejto zásady (m. m. III. ÚS 481/2012, m. m. IV. ÚS 16/2021).

24. V nadväznosti na uvedené konštatovanie ústavný súd poukazuje na to, že obdobne aj EŠLP vo svojej judikatúre k obsahovo príbuznému právu na spravodlivé súdne konanie už pripustil, že právo na kontradiktórne konanie nie je absolútne a jeho rozsah sa môže líšiť v závislosti od špecifických okolností prejednávanej veci (porovnaj napr. rozsudky EŠLP vo veciach Čičmanec proti Slovenskej republike, č. 65302/11 z 28. 6. 2016, bod 59, Vokoun proti Českej republike, č. 20728/05 z 3. 7. 2008, bod 26).

25. Posúdenie dodržania požiadavky kontradiktórnosti konania je rovnako závislé od procesného štádia, v ktorom sa požiadavka uplatňuje. V konkrétnych okolnostiach veci sa požiadavka uplatňovala v štádiu rozhodovania o čiastkovom návrhu na priznanie odkladného účinku žaloby, v rámci ktorého je *de lege lata* požiadavka zaistenia kontradiktórnosti daná možnosťou žalovaného vyjadriť sa k samotnému návrhu, čo vo veci bolo dodržané (§ 185 prvá veta SSP). Výzva II krajského súdu adresovaná sťažovateľke po tom, ako sa k návrhu vyjadril žalovaný, preto sťažovateľke sama osebe nepriznala právo na vyjadrenie.

26. Pri posudzovaní porušenia princípu kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, ku ktorému dochádza nedoručením vyjadrenia účastníka konania (strany sporu) protistrane, je potrebné zohľadniť (aj) obsahový význam neoboznámeného vyjadrenia (napr. rozsudok EŠLP z 18. 10. 2007 vo veci Asnar proti Francúzskej republike, sťažnosť č. 12316/04, IV. ÚS 660/2020). Ak neoznámenie písomných vyjadrení alebo dokumentov v konaní a nemožnosť sťažovateľa sa k nim vyjadriť nemá žiaden vplyv na výsledok konania, pretože prijatý právny prístup neumožňuje ďalšiu diskusiu, nedoručenie vyjadrenia protistrany sťažovateľovi a s tým spojená nemožnosť sťažovateľa sa k nemu vyjadriť nemôžu predstavovať porušenie práva na spravodlivé súdne konanie (rozsudok EŠLP z 15. 6. 2004 vo veci Stepinska proti Francúzskej republike, č. sťažnosti 1814/02, bod 18; rozsudok EŠLP z 21. 3. 2006 vo veci Sale proti Francúzskej republike, sťažnosť č. 39765/04, body 18 a 19; rozsudok EŠLP z 15. 2. 2007 vo veci Verdú Verdú proti Španielskemu kráľovstvu, sťažnosť č. 43432/02, body 26 až 28).

27. Nosným dôvodom na zamietnutie návrhu bola skutočnosť, že sťažovateľka predloženými dôkazmi (bod 5 tohto uznesenia) žiadnym spôsobom neosvedčila svoje tvrdenia obsiahnuté v návrhu, keďže medzi obsahom dokladov (dôkazov) a dôvodmi uplatnenými v návrhu prepojenie chýba. Krajský súd tak svoj záver o zamietnutí návrhu oprel o konštatovanie zanedbania procesnej povinnosti osvedčiť, že výkonom napadnutého rozhodnutia PMÚ sťažovateľke hrozí závažná ujma. Skutočnosti uvádzané sťažovateľkou preto neboli podopreté tak, ako to vyžadovala zákonná právna

úprava, nespochybniteľnou dôkaznou situáciu, ktorá by utvrdila krajský súd v tom, že negatívne dôsledky okamžitého výkonu žalobou napadnutého rozhodnutia skutočne hrozia.

28. Sťažovateľka ako žalobkyňa v rozpore so zákonnými požiadavkami ňou tvrdené skutočnosti, ktoré by opodstatňovali rozhodnutie súdu o priznaní odkladného účinku, dôkaznými prostriedkami neosvedčila, uvedené bolo preto dostatočným podkladom na záver o zamietnutí návrhu. Pokiaľ preto krajský súd v závere napadnutého uznesenia spomenul aj skutočnosti konštatované žalovaným v jeho vyjadrení k návrhu, tieto je potrebné považovať za tzv. *obiter dictum*, teda časť súdneho rozhodnutia, ktorá nemá záväzný charakter. Ich uvedenie v napadnutom rozhodnutí je bez reálneho právneho dosahu na záver o zamietnutí návrhu sťažovateľky pre zanedbanie jej procesnej povinnosti, a preto aj bez vplyvu na výsledok konania to podporuje záver o tom, že v konkrétnych okolnostiach veci k porušeniu kontradiktórnosti konania a zásahu do základného práva na súdnu ochranu sťažovateľky nemohlo dôjsť.

29. Pokiaľ sťažovateľka namieta, že napadnuté uznesenie krajského súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a arbitrárne z dôvodu ňou predloženého tzv. Altmanovho modelu Z-skóre, z ktorého vyplýva jednoznačný záver (body 12 a 13 tohto uznesenia), ani tieto námietky sťažovateľky nie sú dôvodné.

30. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozhodnutia dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09). Zároveň platí, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (III. ÚS 209/04).

31. Z podstatných častí napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že obsahuje síce stručný, ale jasný skutkový a právny základ pre záver o tom, že sťažovateľka neosvedčila tvrdenia obsiahnuté v návrhu o bezprostredne hroziacej závažnej ujme, ktorá mala spočívať v ohrození jej podnikateľskej činnosti, ako aj samotnej existencie podnikateľského subjektu. Krajský súd navyše v napadnutom uznesení akcentoval skutočnosť, že sťažovateľka nezdokladovala svoju aktuálnu finančnú situáciu, čo bolo základom pre spôsobilosť osvedčiť ňou tvrdenú hrozbu závažnej ujmy. Demonštratívnym výpočtom (bod 7 tohto uznesenia) navyše uviedol doklady, ktoré by boli spôsobilé ňou tvrdenú hrozbu osvedčiť, tieto však sťažovateľka nepredložila.

32. Námietka o extrémnom rozpore skutkových zistení a vykonaných dôkazov sa zameriava výlučne na nesprávnosť hodnotenia sťažovateľkou predloženého dôkazu (Altmanov model Z-skóre), z ktorého podľa jej názoru jednoznačne vyplýva dramatická negatívna ekonomická situácia. K hodnoteniu dokazovania všeobecným súdom a k požiadavkám na jeho prehodnocovanie sa ústavný súd vyjadril už v mnohých svojich rozhodnutiach, kde zdôraznil, že z ústavného princípu nezávislosti súdov podľa čl. 144 ods. 1 ústavy vyplýva aj zásada voľného hodnotenia dôkazov a rozhodnutie o dokazovaní vrátane rozsahu dokazovania preto spadá do výlučnej kompetencie všeobecného súdu. Ústavný súd sa preto môže zaoberať hodnotením dokazovania všeobecným súdom len vtedy, ak zistí, že v danej veci postupoval svojvoľne, že jeho závery sú zjavne neudržateľné vo vzťahu ku skutkovým zisteniam alebo že výrazne porušil procesné princípy

obsiahnuté v ústavnom poriadku, alebo ide o rozhodnutie už na prvý pohľad nespravodlivé (I. 762/2013). O takýto prípad však v konkrétnych okolnostiach veci nejde. Postup krajského súdu bol objektivizovaný konceptom takého hodnotenia dôkazov, ktoré obstojú z hľadiska prípadného rozporu so zákazom jurisdikčnej svojvôle.

33. Navyše v časti konania o návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žaloby správny súd posudzuje výlučne len splnenie podmienok podľa § 185 SSP a neposudzuje nezákonnosť či vecnú správnosť samotnou správnu žalobou napadnutých rozhodnutí PMÚ, aj preto sa argumentácia sťažovateľky v tomto smere bude preskúmať a posudzovať v následnom konaní o podanej správnej žalobe.

34. Ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k názoru, že obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom nezistil, že by tieto závery krajského súdu boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

35. Ústavný súd za týchto okolností nemá ústavne relevantný dôvod na to, aby prehodnocoval právne závery krajského súdu a tieto následne podroboval ústavnoprávnej korekcii. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu napadnutým uznesením krajského súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (výrok tohto uznesenia).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok a základného práva podnikat':

36. Sťažovateľka v bodoch 14 a 15 tohto uznesenia odôvodňuje porušenie práv hmotnoprávneho charakteru skutočnosťou nepriznania odkladného účinku, ktoré povedie k nezvratnému následku straty podnikania, v dôsledku čoho sťažovateľka stratí možnosť *pro futuro* nadobúdať podnikateľskou činnosťou aktíva. Keďže argumentácia o porušení práv hmotnoprávneho charakteru je nevyhnutne previazaná so záverom o nepriznaní odkladného účinku správnej žalobe, ktorého ústavnosť nebola v konaní o ústavnej sťažnosti spochybnená, nie je daná možnosť vysloviť porušenie základného práva podnikat' ani základného práva vlastníť majetok.

37. Aj túto časť ústavnej sťažnosti ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (výrok tohto uznesenia).

III.3. K porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy:

38. Ustanovenie čl. 1 ods. 1 ústavy má charakter všeobecného ústavného princípu primárne neformulujúceho základné právo ani slobodu fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Uvedený princíp sú všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy povinné rešpektovať, a preto je vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 119/07). Keďže predmetom tohto konania je rozhodovanie o porušení základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, možno v tomto konaní uvažovať o porušení čl. 1 ods. 1 ústavy len v spojení s porušením konkrétneho základného práva alebo slobody. Pretože v posudzovanom prípade ústavný súd nedospel k záveru o porušení niektorého základného práva alebo slobody, nemohol dospieť ani k záveru o porušení čl. 1 ods. 1 ústavy, a preto ústavnú

sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

III.4. K návrhu na prijatie dočasného opatrenia:

39. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľky v celom rozsahu bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa splnením podmienok na vyhovieť návrhu na prijatie dočasného opatrenia tak, ako to je bližšie špecifikované v ústavnej sťažnosti, keďže zo systematického výkladu právnej úpravy tohto inštitútu vyplýva (pozri § 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pozn.), že pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu implicitne prichádza do úvahy vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie, k čomu v konkrétnych okolnostiach veci nedošlo.

40. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej uplatnenými stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu